

Q&A Extra Handen in de zorg

Naar aanleiding van het nieuwe platform www.extrahandenvoordezorg.nl, waar vraag naar en het aanbod van extra personeel voor de zorg (regionaal) samengebracht worden, heeft ActiZ een aantal vragen en antwoorden op een rij gezet.

Als uw vraag hier niet bij staat, dan kunt u ook kijken naar de Q&A op de website van www.extrahandenvoordezorg.nl

Document bijgewerkt op 30 maart 2020

Overzicht wijzigingen: Hoe kunnen we studenten, leerlingen en stagiaires inzetten in de zorg?/ Kunnen vervroegd gepensioneerde zorgwerknemers in verband met het Coronavirus opnieuw in dienst treden, zonder fiscale gevolgen voor het pensioen?/ Hoe leiden we tijdelijk personeel versneld op?

1. Hoe kunnen we studenten, leerlingen en stagiaires inzetten in de zorg?

Antwoord: Studenten, leerlingen en stagiaires kunnen ingezet worden in de zorg waar ze voor in opleiding zijn. Zij kunnen zorg verlenen en handelingen verrichten die ze hebben geleerd tijdens de opleiding. Voor de te verrichten (voorbehouden) handelingen geldt dat deze mogen uitvoeren onder voorwaarde dat:

- de theoretische toets op de opleiding moet positief zijn afgesloten en
- de praktijktoets op de opleiding moet positief zijn afgesloten
- bij een praktijkopleider van de organisatie hebben zij aangetoond dat ze:
  - het ziektebeeld behorende bij de handeling kunnen herkennen en benoemen
  - eventuele complicaties na de handeling kunnen herkennen en benoemen
  - consequenties en verdere acties kunnen overzien en uitvoeren

In het kader van voorbehouden handelingen is het raadzaam om ze hierin te begeleiden met aanwijzingen en toezicht door een ervaren medewerker of arts of specialist zelf, totdat zij zichzelf bekwaam voelen.

Vertraging diplomering en BIG-registratie verpleegkundigen

Als de opleiding (bijna) voltooid is, maar men in afwachting is van diplomering en de mogelijkheid tot inschrijving in het BIG-register, geldt voor deze groep verpleegkundigen ook bovenstaande voorwaarden, mits zij een positief resultaat in de opleiding hebben behaald dan kunnen zij worden ingezet voor de zorg en voorbehouden handelingen.

2. Kunnen vervroegd gepensioneerde zorgwerknemers in verband met het Coronavirus opnieuw in dienst treden, zonder fiscale gevolgen voor het pensioen?

Antwoord: Ja, de gepensioneerde zorgwerknemers, die hun pensioen meer dan vijf jaar vóór hun AOW-leeftijd vervroegd hebben laten ingaan, kunnen nu in verband met de uitbraak van het

Coronavirus opnieuw weer aan het werk gaan, zonder dat dit fiscale gevolgen heeft voor hun pensioen. Het voorgaande is afgestemd met [het Pensioenfonds Zorg & Welzijn](#).

3. Hoe leiden we tijdelijk personeel versneld op?

Antwoord: Op het platform www.extrahandenvoorde zorg.nl/kwaliteit is een procedure en scholing voor de inzet van (oud-)zorgprofessionals of andere ondersteuners te vinden.

4. Is een organisatie verplicht om een arbeidsovereenkomst aan te bieden?

Antwoord: Nee, dit is niet het geval. De intentie van degene die zich aanbiedt is vrijwel altijd duidelijk gericht op het vrijwillig bieden van extra hulp. Hoofregel is daarom dat sprake is van vrijwilligheid en er een vrijwilligersovereenkomst geldt. Zeker als iemand hulp aanbiedt die bijvoorbeeld ook al een arbeidsovereenkomst elders heeft, of al gepensioneerd is, is het niet nodig om een arbeidsovereenkomst te sluiten.

5. Kan een organisatie een vrijwilligerswerk afspreken? Wanneer is er sprake van vrijwilligerswerk?

Antwoord: Vrijwilligerswerk is werk dat onbetaald en onverplicht wordt gedaan, voor anderen of voor de samenleving. In het algemeen gelden de volgende voorwaarden voor vrijwilligerswerk: Er moet sprake zijn van vrijwilligerswerk. Dit betekent dat er geen verplichting bestaat om de werkzaamheden uit te voeren, dat er geen sprake is van betaalde activiteiten (een vergoeding binnen de fiscale vrijwilligersregeling is wel mogelijk) en dat de werkzaamheden in georganiseerd verband plaatsvinden. Het vrijwilligerswerk is in het algemeen (maatschappelijk) belang.

6. Welke vergoeding krijgt een vrijwilliger?

Antwoord: Het is mogelijk een [onkostenvergoeding belastingvrij](#) te geven of een vrijwilligersvergoeding.

Dit laatste is een forfaitaire vergoeding en is administratief eenvoudiger dan vergoeding van de werkelijke kosten.

De vrijwilligersregeling houdt in dat bedragen, die aan vrijwilligers worden betaald, belastingvrij zijn, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. het betaalde bedrag mag niet in verhouding staan tot de omvang en het tijdsbeslag van de verrichte werkzaamheden;
- b. het betaalde bedrag mag niet hoger zijn dan € 170 per maand en ook niet hoger dan € 1.700 per jaar.

Let op:

- * beide bedragen mogen niet worden overschreden;
- * als de vrijwilliger naast het forfaitaire bedrag nog andere betalingen ontvangt, tellen deze mee bij de bepaling van de hoogte van het maximum.
- c. de organisatie waarvoor de vrijwilliger werkt, is niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

7. Heeft een vrijwilliger een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) nodig?

Antwoord: Nee, op grond van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (WKKGZ) is er geen VOG nodig voor vrijwilligers in de zorg. Als u echter van een vrijwilliger een VOG wilt is dat natuurlijk mogelijk. Er is op dit moment in verband met het Corona virus een versnelde spoedprocedure mogelijk. De normale procedure voor een VOG aanvraag duurt ongeveer 5 werkdagen. Speciaal voor de aanvragen van een VOG voor de cruciale beroepsgroepen heeft screeningsautoriteit Justis een [spoedprocedure](#) gemaakt. Een aanvraag via de spoedprocedure duurt ongeveer 2 à 3 werkdagen. **Vrijwilligers komen in aanmerking voor een gratis VOG.**

Voor zorgverleners die beroepsmatig zorg verlenen en dus loon ontvangen is wel een VOG vereist.

Bron: [rijksoverheid brochure wet Kwaliteit klachten en geschillen zorg](#)

8. Welke tijden mag een vrijwilliger werken?

Antwoord: De Arbeidstijdenwet is eigenlijk alleen van belang voor kinderen en zwangere vrouwen of vrouwen die net zijn bevallen. Kinderen mogen daarom bijvoorbeeld tussen 19.00 uur en 8.00 uur geen werkzaamheden verrichten; 16 of 17-jarigen mogen niet tussen 23.00 uur en 06.00 uur werken.

9. Is een vrijwilliger verzekerd bij ongevallen of bij het veroorzaken van schade?

Antwoord: Er wordt aangeraden voor vrijwilligers te zorgen voor deugdelijke verzekeringen in het kader van Ongevallen en aansprakelijkheid. De mogelijkheid bestaat dat via de gemeente een collectieve verzekering voor vrijwilligers in die gemeente is gesloten.

- a. Bij het veroorzaken van schade:** Als een cliënt schade lijdt door een fout van iemand die de zorgaanbieder inzet voor werkzaamheden ten behoeve van een cliënt, dan is de zorgaanbieder daarvoor aansprakelijk. Hoewel de schade door de organisatie op de vrijwilliger kan worden verhaald adviseren wij als hoofdregel dit niet te doen en in de vrijwilligersovereenkomst op te nemen dat de organisatie dergelijke schade niet op de vrijwilliger zal verhalen, tenzij de schade is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van de vrijwilliger.
- b. als de vrijwilliger schade lijdt:** ook voor vrijwilligers geldt de werkgeversaansprakelijkheid als bij werkzaamheden door vrijwilligers schade wordt geleden. Als hoofdregel geldt dus dat er een zorgplicht is van werkgevers ook voor vrijwilligers. Er zijn uitzonderingen mogelijk, denk daarbij aan roekeloos gedrag.

10. Hoe stel ik een vrijwilligersovereenkomst op? En moet dit schriftelijk?

Antwoord: Het is aan te raden een schriftelijke overeenkomst op te stellen voor de vrijwilliger. Dat geeft duidelijkheid over wat de vrijwilliger en de zorgaanbieder van elkaar mogen verwachten. Onderwerpen die in een vrijwilligersovereenkomst geregeld kunnen worden, zijn bijvoorbeeld: de taak van de vrijwilliger, zijn onkostenvergoeding, de plicht om zich aan instructies te houden, de, het melden van afwezigheid en de opzegging van de overeenkomst. Uiteraard wordt gerealiseerd dat schriftelijke overeenkomsten opmaken in de huidige situatie mogelijk geen prioriteit heeft.

11. Is er een model vrijwilligersovereenkomst beschikbaar?

Antwoord: Er is [hier](#) een model vrijwilligersovereenkomst beschikbaar.

12. Wanneer is er sprake van een arbeidsovereenkomst.

Antwoord: Er is sprake van een arbeidsovereenkomst als er cumulatief sprake is van de volgende drie elementen:

1. gezagsverhouding;
2. de plicht om persoonlijk de arbeid te verrichten;
3. loonbetaling.

13. Welke soort arbeidsovereenkomst kan worden aangegaan?

Antwoord: Er zal in verband met de extra inzet tijdens Corona voornamelijk behoefte zijn aan een tijdelijke arbeidsovereenkomst. Dit kan ook een oproepovereenkomst zijn. U kunt in totaal 3 tijdelijke contracten aangaan in een periode van 3 jaren. Als de medewerker aangeeft de ambitie te hebben ook na de Corona periode in dienst te blijven, dan kan bijvoorbeeld ook een tijdelijk oriëntatiebaan aangegaan worden.

14. Welke arbeidsvoorwaarden zijn van toepassing als er sprake is van een (tijdelijke) arbeidsovereenkomst?

Antwoord: Als je werkzaam bent op grond van een arbeidsovereenkomst is de Cao van toepassing. Hierin zijn arbeidsvoorwaarden opgenomen. Van belang is welke functie iemand wordt aangenomen. Dit bepaalt in welke FWG-loonschaal je komt. Andere arbeidsvoorwaarden zoals overwerk, bereikbaarheidsdiensten en ORT zijn allemaal in de Cao geregeld.